

sættes til 15 Aars Alderen, *kan* man i det mindste opnaa, at det Valg, der inden for den nuværende Latinskole maa træffes for Eleverne i Alderen mellem 13 og 14 Aar, Valget imellem, om man skal lade dem gaa ind paa den sproglige eller paa den matematiske Linie, kan udskydes et Aar, hvad der er af ikke ringe Betydning. Helt kan dette Valg ganske vist ikke bortfalde. Thi i Ungdomsskolen maa nødvendigvis de Elever, der ville følge den klassisk-sproglige Linie, allerede i den første Klasse læse baade Latin, Græsk og Fransk; men det maa sikkert anses for ganske umuligt at lade Eleverne her begynde med 3 nye Sprog paa een Gang. For disse Elever nødes man altsaa til at lade Undervisningen i det ene af disse Sprog begynde allerede i Mellemskolens sidste Klasse; hvorfor man har ment helst at burde vælge Latin hertil, skal siden blive forklaret. Imidlertid maa det mærkes, at denne Undervisning, efter hvad man har tænkt sig, kun skal have Karakteren af en ren Elementærundervisning i 3 à 4 ugentlige Timer; selv om altsaa en Elev ikke allerede ved Indtrædelsen i Mellemskolens Slutningsklasse skulde bestemme sig til at deltage i den, vil han uden større Vanskelighed ved Privatundervisning gennem en ret kort Tid kunne indhente det manglende, hvis han senere ved 15 Aars Alderen forandrer sit oprindelige Valg; og hvis en Elev, der først har valgt at deltage i denne Undervisning, senere skulde vælge en Linie, hvor han ikke behøver Latin, eller bekvemme sig til at forblive i Realskolen, vil han i ethvert Fald ikke kunne have nogen Skade af det Latin, han har faaet læst, men snarere endog adskillige Fordele (f. Eks. hvis han vil være Farmaceut eller Veterinær eller Tandlæge).

Mellemskolens Undervisning maa naturligvis afsluttes med en *Afgangsprøve*; denne kan, da man forudsætter, at alle eller dog det store Flertal af Mellemskolens Elever ville underkaste sig den, passende bære Navnet: *almindelig Forberedelseseksamen* (§ 9). Men den kan naturligvis ikke i Omfang blive lig med Realskolernes nuværende Afslutningsprøve, som bærer samme Navn, eftersom den skal tages et helt Aar tidligere; den vil snarere komme til at svare til, hvad man i tidligere Dage kaldte „den lille Præliminæreksamen“, om man end ikke har tænkt sig den indrettet paa ganske samme Maade som denne. Den vil da heller ikke kunne meddele dem, der tage den, de samme Rettigheder, som den nuværende alminde-

lige Forberedelseseksamen giver. Men her maa det først mærkes, at naar man giver Mellemskolen denne Afslutningsprøve, vil man vistnok med Sikkerhed kunne vente, at mange af de Elever, der, som ovenfor sagt, gaa ud af den nuværende Realskoles 2den og 3die Klasse, ville forblive i Skolen den korte Tid længere, der behøves, for at de skulle kunne tage Mellemskolens Afgangseksamen. Saaledes vil omtrent dobbelt saa mange Elever som de, der nu afslutte med almindelig Forberedelseseksamen, komme til at ende deres Skolegang med den paatænkte nye Mellemskoleeksamen; og en stor Mængde af de Elever, der nu forlade Skolen efter at have modtaget en Undervisning, som hverken er hugget eller stukket, men brudstykkeagtig paa næsten alle Punkter, vil herefter gaa ud med en Undervisning, der, om den end er noget mere begrænset end den, som de andre nu forlade Skolen med, dog er vel afrundet og har et Helhedspræg, saa at dens Dannelsesværdi vil være betydelig højere. Dernæst maa det genkaldes i Erindringen, hvad der under de Forhandlinger, som førtes i 1881 og til sidst ledede til Indførelsen af den nuværende almindelige Forberedelseseksamen og dermed til Ophævelsen af den tidligere Realafgangseksamen af lavere Grad (den lille Præliminæreksamen), fra mange Sider blev udtalt til Forsvar for at beholde denne sidstnævnte Eksamen. Saaledes hed det i en Udtalelse fra Professor Helms (se Lindes Meddelelser for 1879—81, S. 121), at det var et „tvivlsomt Spørgsmaal, om Samfundet var tjent med, at den lavere Realafgangseksamen ved Skolerne afskaffedes, hvilket Spørgsmaal han troede maatte besvares benægtende. En Afslutning, der faar et officielt Præg derved, at den er underkastet Kontrol, selv om der dertil kun knyttes faa eller ingen Rettigheder, havde nemlig stor Betydning for en Række Skoler, hvis Bevarelse havde megen Værd (f. Eks. Melchior's Borgerskole og dem, der stode i Klasse med denne). Af de Disciple, der ved disse Skoler underkastede sig Afgangsprøven, var det en forsvindende Del, der dermed havde i Sinde at opnaa en bestemt Ret; men de, der havde Ævne dertil, tog Afgangsprøven med for at erhverve sig et *Vidnesbyrd, der var dem en værdifuld Anbefaling i alle Stillinger og hjalp dem til privat Ansættelse mange Steder, hvor de konkurrerede med Ansøgere, som ikke kunde møde med en saadan Legitimation*“. Rektor Berg udtalte, at „uden Hensyn til den lille Præliminæreksamens retslige Fordele mente